

ԵՐԱՎՈՐԻՑ

ՔԱԴԱՔՈՎԼԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱԹԵՐԱԿԱՆ ԵԿ ՏԱՏԵԱԱԿՈՒ

ԿԱՌՏԱՆԴՐԵՑԻ 18 ՄԱՅԻՍ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Պաղպիսյ Օրէնսդրական ժողովին
մէջ կարեւոր վիճաբանութիւն մ'եւ-
զաւ առ եւտրական ազատութեան վը-
րայ : Պ. Թափէռ եւ ուրիշներն իրենց
բոլոր ճարտարիսութեան հեղեղը
թափեցին առեւտրական ազատու-
թիւնը վար զարնելու համար , եւ այս
սկզբան վրայ հաստատուած դաշնադ-
րութեանց փոփոխութիւնը պահանջե-
լով՝ իննդքեցին որ կայսեր դաշնադրու-
թիւններ ինքելու իրաւունքն օրէնքուդ-
րական ժողովին տալու համար՝ սահ-
մանադրութեան մէկ յօդուածը վե-
րաբննուի : Տայյ Պ. Գորքատ կա-
ռավարութեան կողմանէ պատասխա-
նելով հակառակորդաց փաստերը հեր-
քեց եւ վերջապէս քուէարկութեան
արդիւնքը հաստատեալ դաշնադրու-
թեանց պահուելուն նպատաւոր ելաւ :

Արարությոն կայսեր Սուլհանը մէջ
բրած ատենաբանութիւնը՝ ինչպէս որ
արդէն ծանուցած ենք՝ շատերուն ա-
կընկալութիւնն ի գերեւ հանեց
Ըսդղիոյ լրադիբները Վաղղիոյ զին-
ուրութեանց դէմ իրենց քննադատու
թիւնը կը շարունակեն. բայց թէ պէտ
Կարօւէն կայսեր անշահասէր քաղաք
քականութեան հաւատով չեն ուզեր,
այսու ամենայնիւ չեն յուստր որ կայս-

լրն իր վեհապետութիւնը գտանդի
մէջ դնելով Եւրոպայի մէջ մեծ պա-
տերազմ մը բանայ առանց դաշնա-
կիցներ ունենալու : Հետեւաքար յիշ-
եալ լրագիրները կը կարծեն որ Գաղ-
զիոյ զիմսուրութիւնները պատերազ-
մի նշան չեն՝ այլ զգուշութեան: Դեր-
մանիոյ փոփոխութիւնը նոր հաւասա-
րակշուութիւն մը հաստատելով, “Ա-
բօլէն կայսրն ալ անոր համեմատ զօ-
րութիւն մ’ունենալու կը ջանայ . բայց
“Եթէ պատերազմական գիրք մը բըռ-
նէ, կըսէ քայլութ, դաշնակից չկրնար
ունենալ, ուստի ինքը մեծ տէրու-
թիւն մը մնալով պէտք է վարժի որ
ուրիշներն ալ նմանագէս մէծ ըլլան : ”

Ոլժէրիի արքեպիսկոպոսին եւ ընդ-
հանուր կառավարչին մէջ բաւական
ծանր վէճ մը ծագեցաւ : Երքեալին-
կոպոսը սովին պատճառաւ անտէրունչ
արարներու զաւակներէն 300 ի չափ
մանկունք որբանոց մը գումարելով
քրիստոնէական կրօնից համեմատ զա-
նոնք կրթելու ձեռնարկից Աստավայ-
րիչը միջամտելով արարաց զաւակ-
ներուն քրիստոնէական գաս տրուիլն
արգիլեց . իսկ արքեպիսկոպոսն իր
դիտաւորութենէն ետ չկեցաւ պնդե՛-
լով թէ երբոր արարները կամովին ի-
րեն կը դիմեն եւ զաւակնին իր իսր
նանոց կը յանձնեն, հարկաւ ազատ է
զանոնք ըստ իւր քրիստոնէական կր-
օնից մեծ ցրնելու : Ո էճը մինչեւ

կայսեր ներկայացաւ, որ առջիդերան
կառավարչին իրաւունք տուաւ. բայց
արքեպիսկոպոսն անձամբ Փարիղ դը-
նաց դործը կարդի դնելու, Նեռաւ-
գիրը կը ծանուցանէ թէ վէճը վեր-
ջացեր է, բայց ի՞նչ կերպիւ, անշուշտ
այս անդամ ալ արքեպիսկոպոսն իրա-
ւունք ստացած լլալու է, քանզի Փա-
րիղի մէջ բոլոր անդրապեռնականը իր
կողմէն : Եւյս առթիւ Վլժէրիի վի-
ճակը, ուր սովոր սարսափելի հարուած
կընէ, Պաղպիոյ մէջ գարձեալ մեծ
ուշադրութիւն հրաւիրած է, եւ թե-
րեւս քիչ օրէն այս խնդիրն օրէնսդիր
ժողովին մէջ ալ բացուի :

Յնունուղի եւ Պաղպիոյ մէջ բաց
ւած վէճը սրուն մասնակից են նաեւ
Ենդղիա Վրուսիս եւ Խուալիա իրքեւ
նմանապէս առնելիքի տէր, տակաւին
վերջացած չէ . քանզի խնդիրը լուծե-
լու մասին աէրութեանց մէջ անհայ-
մաձայնութիւն կայ : Սակայն Ա ա-
ջուանս լրագիրը կը ծանուցանէ թէ
հաւանական է որ լուծուի : Տէրու-
թիւնները խառն յանձնաժողով մը
պիտի կազմեն, որոյ պաշտօնը պիտի
ըլլաց Յունուղի կուսակալին կողմա-
նէ իր պարտուց գոխարէն իրքեւ գը-
րաւ ցոյց տրուած եկամուից հաւաքմա-
նը հսկել, Բայց Պաղպիա ամեն բայ-
նէ առաջ կը պահանջէ եղեր որ իր
հիւպատոսին եղած անարդանաց կա-
տարելապէս հատուցում արուի :

Եհանց ակնսուականութեան գլ-
լութ Զարթորուքի իշխանին Առաջ
ըստի Եհանց պատմական եւ գրական
կաճառին մէջ ճառ մը խօսելը ծառու-
ցեր էինք : Վաղողներ եղան թէ Զար-
թօրուքի իշխանն իր ճառը կամբաւ
Կարոլին կայսեր հաղթութեր է : Եյս
դրոյցը որ Վարժօլին իշխանին առա-
ջագրեալ ուղեւորութեան առթիւ-
բաւական կարեւորութիւն կ առա-
նար : Քօնսթիթիւսիոնէլ լրագրին
մէջ սուտ հանուելէ զատ՝ Զարթօ-
րըսքի իշխանն ալ լրագիրներուն նա-
մակ մ'ուղղելով կը հաստատէ որ իր
ճառին մըայ պարտած զրոյցներն ան-
սայդ են :

Իսկ Վարժօլին իշխանին ուղեւո-
րութեան նկատմամբ կըսուի թէ իշ-
խանը մայիսի վերջները Վարժիլայէն
Ա. Պօլիս պիտի դայ, որ մ'ալ Վա-
թէնք անցունելով ասկէց ալ Դանու-
րի վրայէն Պուքքէշ եւ Վիկննա-
պիտի երթայ՝ եւ հարաւային Գեր-
մանիայի ճանրով Փարլիզպիտի դառ-
նայ : Վուղեւորութեան յատակագիծն
ո՞ր կողմէ ալ որ ըլլայ, խնդիրը քա-
ղաքական կարեւորութիւն ունենաւ-
լուն կամ չունենալու մըայ է : Եյս
նկատմամբ ալ կընայ ըստիլ թէ իշխա-
նին ուղեւորութիւնը թերեւս առ ա-
ռաւելն քաղաքական խօսակցութեանց
եւ զրոյցներու նիւթ մաստակարա-
բէ, բայց ոչ արդիւնքի մը, ինչպէս

FURTHER FUTURE

թօսք առ Վաղարշ : — Մեր ընկերաց
կան կացութեան վրայ ակնարկ, մը : — Տաղա-
կութիւնը մեր կենաց նշանաբանն է : — Ե-
րիտասարդութիւնը ապագայ մ'ունի : Խօ-
սակցութիւն Ազաթօն է ֆէնտիի հետ ՚ի
Վասիր : — Առանձին մտածման քններ
— Ռւզեւրութիւն եւ ման Ազաթօն է ֆէն-
տիի ՚ի Փարիզ : — Պ. Վիլիեմէի եւ ու-
մանեան դեսպանին ճառերը : — Արտաքին
գործոց պաշտօնէին մէկ խօսքը : — Յու-
ղարկաւրութիւն եւ Շահնաջարեան սա-
նուց ուղերձը : — Ցարակից բանք :

Արտկցորդ բարեկամ.

Ալքնէ նուազ քան զծեզ կդրամ
ես այ իմ լոռ թեսան երկարատեւու-
թիւնը և այս առաջնորդչ որ կրնակառա-
թէ ամեն առեն թղթակցութեանց մէջ
չեն գանուիր տաղտկութեան գարման-
ները ուշացայ արդարի պատօս-
խան ապաւ պարտաւորութեանց մէջ

կութիւնը մեր վարչութեանքին նշանաւ

րու մէջ բանաստեղծական այն բոցա-
վուա եռանդը՝ որ ծաղիկ հասակին յա-
տօւկ է և կենաց գարնան մէջ կամքի
եռանդ մը՝ որ վսեմ խորհրդոց ու մէջ
ծաքաբայը յառաջդիմութեանց մէջ
տարրը, մէկ երաշշնիք և որդեն մէկ ա-
ռապուածքն է :

զիւզերէն մէկը կը գտնուենք . այս
կը աեմնես զայտ և կը վայելես . իսկ ես
ու . ո բառ ու . հառաջեց .
Հայր ի՞նչպէս ունիենայ այդ ապահ
գոն , եփենսիր , պատասխանեցի իրեն .
երիսասարգութիւնը երջանիկ չէ . ի
Տաճկապահ :

Տաղակութիւնն սրբերնիս կը կրծէ
մեր ասպած օր՝ բռւն մէջ այս վեասո
կար անհանգառութիւնն սրբութանց ։
Խոցանանաց կերպեն երած է ։ Տաղա

Վեհագործութեան կամ ապրած ժամանակին
հումանիզը, եթէ ոչ տաղակութիւնը.

Վահագ միթէ երիտասարդ որտե

Երիտասարդութիւնը առկագոյ մ'աւ
նի . այսօդէ՞ո կլսեր վերջին անգամ Փա-
րիկ երթալեն յառաջ այն հաղուադիւն-
մարդը , որը քանի օր յառաջ անշնունց
մարմինը գարձաւ մեզ և որուն սույա

Աղջիկանի պատմութեամբ մէջ :
Եզրակաց օն է վեհապէս զօրեալը մօտէ
անոած էր և անոնց փորձառութիւն
ունէր ։ Երիտասարդութիւնը ունէր է
վաստին անոր կանիտառեալ թեանը վը-
րա մասնէնուն ու մէջ Բայան է ան-

